

Beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning 2014

Vakgroep Zorg

Vastgesteld 10 maart 2014

INHOUD	blz.
Inleiding	3
1.Ontwikkelingen in de samenleving	4
2.Visie op maatschappelijke ondersteuning	6
3.Leefbaarheid en sociale cohesie	7
4.Opvoeden en opgroeien	8
5.Vrijwilligerswerk en mantelzorg	9
6.Participatie in de samenleving	10
7.Preventie, zorg en opvang	14
8.Communicatie,burgerparticipatie, monitoring en kwaliteitsborging	16
9.Financiën	17
10.Samenvatting en monitoring	18
Bijlage	20

Inleiding

Sinds 2007 is de gemeente Voorst verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Naast de start met een Kadernota Wmo en het ontwikkelen van een verordening en beleidsregels, is in 2008 een vierjarig beleidsplan opgesteld, overeenkomstig de bepalingen in de wet.

Begin 2012 is een hoofdlijnennotitie Wmo-beleidsplan vastgesteld, waarin de belangrijkste hoofdlijnen voor het meerjarig Wmo-beleid zijn geschetst.

De bedoeling was om in 2012 met een nieuw beleidsplan te komen. Toen viel echter het Kabinet en werden belangrijke nieuwe ontwikkelingen controversieel verklaard. Over de gevolgen van het lente-akkoord is de raad medio 2012 geïnformeerd.

Ook de voorbereidingen op de decentralisatie van de begeleiding, welke zijn verwoord in de nota "Meedoen op maat" zijn aan de raad ter kennisname gezonden.

Het vervolg van de decentralisaties is in het najaar van 2013 nog steeds onbekend, omdat de wetgeving daarover nog moet worden behandeld door de Kamers. Alleen de Jeugdwet is door de Tweede Kamer behandeld. (Eerste Kamer voorjaar 2014)

Ook in de afgelopen vier jaar is veel in gang gezet van wat is voorgenomen in het eerste Wmo-beleidsplan. Uitgebreid is al geëvalueerd in het rapport van de Rekenkamercommissie in 2011.

De gemeentelijke bezuinigingen zijn ook van invloed geweest op de beleidsvoornemens. In bijlage 1 vindt u een kort overzicht van acties welke zijn genomen in de afgelopen jaren.

Aangezien de verwachting bestaat dat er in de komende jaren meerdere transities in het sociale domein zullen plaatsvinden, waardoor het takenpakket van gemeenten aanmerkelijk wordt uitgebreid, ligt het voor de hand dat nieuwe visievorming met betrekking tot dit sociale domein zal plaatsvinden. In dit beleidsplan lopen wij daarop vooruit door te streven naar zoveel mogelijk afstemming op de diverse terreinen van ondersteuning van burgers.

De samenhang tussen de diverse decentralisaties zal moeten worden bewaakt. Het benoemen van samenhangen zal een eerste stap zijn die in deze nota wordt gemaakt.

NB:

Dit is geen beleidsplan in de zin zoals het in de wet (Wmo) staat verwoord. Het is een weergave van het beleid en de activiteiten voor het jaar 2014 (ofwel de lopende zaken) gebaseerd op de huidige Wmo. Een kadernota over de drie transities wordt apart aan de gemeenteraad voorgelegd.

De negen prestatievelden van de Wmo grijpen steeds meer in elkaar en benaderen we steeds meer integraal in 5 domeinen:

1. Leefbaarheid en sociale cohesie (prestatieveld 1)
2. Opvoeden en opgroeien (prestatieveld 2)
3. Vrijwilligerswerk en mantelzorg (prestatieveld 4)
4. Participeren in de samenleving (prestatievelden 3, 5 en 6)
5. Preventie, zorg en opvang. (prestatievelden 7, 8 en 9)

Volgens de wet dient het beleidsplan aandacht te besteden aan:

- De doelstellingen op de diverse onderdelen (*wordt per domein beschreven*)
- Het samenhangende beleid en de te nemen acties (*per domein wordt het beleid voor de komende jaren beschreven*)
- De kwaliteitsborging (*staat beschreven in hoofdstuk 8 en monitoring in hoofdstuk 10*)
- Het bieden van keuzevrijheid in het 2^e en 4^e domein (*via advisering Wmo loket en CJG*)

1. Ontwikkelingen in de samenleving

Demografische ontwikkelingen

De levensverwachting van Nederlanders is flink toegenomen. Het percentage 65-plussers op de totale bevolking en daarmee het aantal mensen in kwetsbare situaties zal de komende jaren fors toenemen. Volgens bevolkingsprognoses stijgt het percentage 65 plussers in het werkgebied van de GGD van 15% in 2010 tot ca. 20% in 2020. Daarnaast daalt het aantal geboorten. Er is dus sprake van vergrijzing en ontgroening. Dit heeft grote gevolgen voor de maatschappij. De vergrijzing biedt kansen in de vorm van vrije tijd die positief benut kan worden. De vergrijzing leidt er anderzijds toe dat het aantal mensen in kwetsbare situaties toeneemt.

Sociaal maatschappelijke ontwikkelingen

1. Er is sprake van een toename van het aantal alleenstaanden, kinderloze ouderen en een grotere spreiding (in afstand) van familieverbanden. Dit is een gevolg van de individualisering in de samenleving, een proces waarbij de vroegere traditionele verbanden als dorp, buurt, gezin en kerk gaandeweg hun functie verliezen en het individu steeds meer het centrum van zijn eigen denken en handelen wordt. Door deze ontwikkeling is (het gevoel van) eenzaamheid toegenomen. Eenzaamheid komt voor onder mensen van alle leeftijden.

2. Daarnaast is een trend zichtbaar van toenemende digitalisering. Sociale contacten en voorzien in primaire levensbehoeften wordt op een andere wijze ingevuld, waardoor mensen hun huis niet meer hoeven verlaten.

3. Als derde sociaal-maatschappelijke ontwikkeling is de toename in ongelijkheid van gezondheid te noemen. De gezondheid van mensen met een lage sociaal-economische status is op bijna alle fronten slechter dan die van mensen met een hoge sociaal-economische status. Mensen met een lage opleiding leven in Nederland zes tot zeven jaar korter dan hoogopgeleiden. Het verschil in gezonde levensjaren is nog groter. De gezondheid van de allochtone bevolking is vaak minder gunstig dan die van de autochtone bevolking.

4. Een vierde en laatste sociaal-maatschappelijke ontwikkeling is dat de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving toenemen. Dit geldt vooral op het gebied van geloof en levensovertuiging en voor sociale klasse en herkomst. Tegenstellingen tussen groepen hebben een negatief effect op het gevoel van veiligheid en de leefbaarheid.

Economische ontwikkelingen

De economische crisis in Nederland heeft diverse gevolgen voor de burgers van onze gemeente. Bezuinigingen bij het Rijk en gemeente zetten het Wmo-beleid onder druk. Ook kunnen wetswijzigingen een effect hebben op het gemeentelijk Wmo-budget. Dit kan leiden tot minder mogelijkheden om te kunnen meedoen van burgers aan de samenleving en een diversiteit aan problemen. Met de nieuwe taken die in de komende taken bij de gemeente neergelegd worden, zal dit nog sterker het geval zijn. Nieuwe oplossingen zijn nodig om hieraan tegemoet te komen. De overheid zal hier in mindere mate in kunnen voorzien en vaker een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen doen. Wel blijft de overheid verantwoordelijk voor het vangnet voor de meest kwetsbaren.

Regeerakkoord 2012 (met de daarop volgende aanpassingen)

Het nieuwe kabinet van VVD en PvdA heeft eind oktober 2012 nieuwe voornemens geformuleerd. Onder het kopje "zorg dichtbij" wordt onder meer het volgende beschreven:

- Goede zorg (in de buurt) met drie prioriteiten, verbetering van de kwaliteit van de geleverde zorg, kostenverlaging en bevordering van de (regionale) samenwerking tussen zorgaanbieders.
- De AWBZ wordt een nieuwe landelijke voorziening voor intramurale zorg (vanaf ZZZ 5). Het schrappen van ZZZ 4 wordt ingevoerd voor nieuwe cliënten/herindicaties vanaf 2016.
- Gemeenten worden geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning en begeleiding.
- De huishoudelijke hulp wordt een maatwerkvoorziening voor degenen die het echt nodig hebben met nog maar 60% van het huidige budget.

- Eén gezin, één plan, één regisseur en één aanspreekpunt is het uitgangspunt bij de drie decentralisaties in het sociale domein.

Dit is slechts een greep uit de vele voornemens welke in de komende jaren ingevuld moeten worden.

2. Visie op maatschappelijke ondersteuning

In het oude beleidsplan stond vermeld: "De Wmo is een participatiewet. 'Meedoen' is het devies van de Wmo. Meedoen over de volle breedte van de Nederlandse bevolking: jong en oud, ongeacht iemands maatschappelijke of economische positie, ongeacht beperkingen. Voor veel mensen is deelnemen aan de samenleving en zich inzetten voor anderen een vanzelfsprekendheid. Voor anderen is dat erg moeilijk." Dat geldt nog steeds, maar de samenleving is wel aan het veranderen. Met het nieuwe regeerakkoord trekt de overheid zich terug en worden veel taken gedecentraliseerd naar de Wmo.

Om de Wmo te kunnen blijven uitvoeren richten we ons op:

1. Het zelforganiserend vermogen van de burger staat centraal

De verzorgingsstaat in zijn klassieke vorm, met een centrale rol voor de overheid, bestaat niet meer. Nederland ontwikkelt zich naar een 'civil society' waarin de onderlinge sociale verbanden centraal staan. Niet het leveren van voorzieningen staat centraal, maar de vraag hoe mensen hun leven zelfstandig kunnen organiseren. De burger staat centraal.

2. Vraaggericht werken en preventie.

De huidige financieel krappe tijden kunnen leiden tot innovatie in de Wmo. Gemeenten worden gedwongen om andere manieren van werken te onderzoeken om zo de stijgende uitgaven voor welzijn en zorg beheersbaar te houden. Welzijnsactiviteiten dienen in het teken te staan van de compensatiegedachte. Meer outreachend werken om te ontdekken wat behoeftes van mensen zijn. Preventieve projecten vanuit de samenleving, ontwikkeld door burgers of voor burgers, kunnen daarom bijdragen aan een betaalbare uitvoering van de Wmo.

3. Vrijwilligers en professionals samen aan zet.

De Wmo verwacht een omslag in denken van partijen en maatwerk voor mensen. Dat kan onder andere door ondersteuning in het dagelijkse leven centraal te stellen, aan te sluiten bij wensen en behoeftes van mensen en te zorgen voor praktische mensgerichte oplossingen dicht bij huis. Het gaat er hierbij om aan te sluiten bij de eigen kracht van mensen, zodat hun zelforganiserend vermogen wordt versterkt. De ideeën van mensen zelf zijn belangrijk om te komen tot effectieve oplossingen. Dus geen pasklare voorzieningspakketten, maar professionele ondersteuning als aanvulling op informele verbanden. Vrijwilligers en professionals zijn samen aan zet.

4. Opdrachtgeven in de Wmo: samenwerken met anderen.

Wanneer er naar verwachting de komende jaren minder middelen zijn om invulling te geven aan de Wmo, zal samengewerkt moeten worden met maatschappelijke aanbieders. De vraag zal zijn hoe van individuele voorzieningen collectieve arrangementen kunnen worden gemaakt. De behoefte aan een integrale aanpak neemt toe. Dat vraagt om innovatiekracht van aanbieders en gemeenten, Dit komt het beste tot stand door een creatieve samenwerking in plaats van alles vooraf dicht te regelen. Welke partijen in de samenleving willen investeren in de uitvoering van de Wmo, daar moeten we als gemeente meer alert op zijn. Onder andere partijen kunnen (provinciale of landelijk) gesubsidieerde organisaties worden verstaan, overheden of bedrijven. Ook particulier initiatief kan hierbij een rol spelen. In het regeerakkoord 2012 staat samenwerking centraal.

5. Een vangnet voor kwetsbare burgers

Niet alle burgers hebben voldoende middelen om zich staande te houden of een netwerk van familie en vrienden om hun behoefte aan ondersteuning te realiseren. De gemeente dient voor deze burgers een vangnet te bieden en per persoon maatwerk te bieden. Iedere burger moet immers kunnen meedoen!

3. Leefbaarheid en sociale cohesie

Doelen

Leefbaarheid en sociale cohesie zijn basisvoorwaarden om te kunnen participeren in de samenleving.

Ons doel is een wijk of kern waar plaats is voor iedereen en waar elke inwoner zolang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen.

Wat is ons beleid?

Om het potentieel dat we hier hebben van grote gemeenschapszin en veel vrijwilligers (zoals blijkt uit het belevingsonderzoek 2013) te behouden, is het nodig dat goede projecten of ideeën in de ene kern onder de aandacht worden gebracht van andere kernen.

Veel gebeurt er al in de kernen, maar ontwikkelingen in de zorg maken het nodig dat initiatieven om de gemeenschapszin te bevorderen, worden gestimuleerd.

Versterking sociale cohesie

In november 2012 zijn we daarom gestart om bestaande projecten onder de aandacht te brengen van alle bestaande belangenverenigingen.

Het project “De ontmoeting” in Twello heeft als doel om mensen met allerlei problemen weer structuur te bieden en daardoor het leven weer beter aan te kunnen of verergering van problemen te voorkomen.

Het project “De dorpscontactpersoon” is erop gericht om met vrijwilligers diverse activiteiten voor burgers te ontwikkelen die de sociale cohesie versterken maar ook preventief kunnen werken.

Het doel van de gemeente is niet om een blauwdruk te presenteren over hoe sociale cohesie kan worden bevorderd of preventie kan plaatsvinden, maar om burgers of groepen burgers in kernen te prikkelen zelf met ideeën hiertoe te komen, met genoemde projecten als voorbeeld.

Deze projecten worden waar mogelijk gekoppeld aan de inzet van buurtsportcoaches, waarvoor de gemeente middelen ontvangt van het Rijk. In de eerste helft van 2013 is dit succesvol gerealiseerd in de vorm van 3 dorpscontactpersonen en 3 buurtsportcoaches. Uitbreiding hiervan is zeker nog mogelijk. Ook de buurtsportcoaches hebben een brede opdracht welke de mogelijkheid biedt om sociale cohesie te bevorderen in samenhang met meer bewegen. Hiermee worden doelstellingen vanuit het gezondheidsbeleid gekoppeld aan die van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Als gemeente sturen we hierop door regelmatig met dorpscontactpersonen en buurtsportcoaches te overleggen en ervaringen uit te wisselen.

4. Opvoeden en opgroeien

Doelen

Jeugdigen/jongeren moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen en kunnen opgroeien tot zelfstandig functionerende volwassenen, voor zover dat mogelijk is. Zij kunnen daarbij gebruik maken van de mogelijkheden die de samenleving te bieden heeft om hun eigen kracht te ontwikkelen en te versterken. Belangrijk is dat jongeren zich bewust worden van het feit dat ze deel uitmaken van de samenleving en dat zij uiteindelijk verantwoordelijkheid kunnen dragen voor hun eigen functioneren in die samenleving.

Het grootste deel van de jongeren vindt hier zonder of met minimale ondersteuning zijn weg in. Voor een kleine groep is echter meer ondersteuning nodig. Ook is van belang dat ouders en gezinnen goed worden toegerust voor hun opvoedingstaak.

Wat is ons beleid?

1. CJG en jongerenwerk

De komende jaren richten we ons op het uitbouwen van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Doel van het CJG is te zorgen voor goede informatie en advies over opvoeden en opgroeien, de signalering door professionals van problemen bij het opvoeden en opgroeien, de toeleiding naar geschikte hulp, het bieden van licht pedagogische hulp en de coördinatie van zorg bij grote problemen rondom kind en gezin.

Eind 2011 is daarmee formeel gestart, maar het combineren van de werkzaamheden van kernpartners onder één dak is een proces dat tijd kost. Tevens richten we ons op het zichtbaar maken van de meerwaarde van een CJG ten opzichte van de afzonderlijke werkzaamheden van de huidige partners (en mogelijk nieuwe partners waaronder het onderwijs) en het wortelen van het CJG in de samenleving. De samenwerking én ontschotting tussen de partners is van belang om de doelen te bereiken.

Het CJG dient tevens nauw verbonden te zijn met de bestaande zorgnetwerken om zodoende multiproblemsituaties adequaat het hoofd te kunnen bieden.

Ook de samenwerking met het Wmo loket dient te worden geïntensiveerd. Dit zal mede worden bereikt door gezamenlijke huisvesting van CJG en Wmo loket, hetgeen in november 2013 is gerealiseerd.

Het project "CJG4kracht" dat in Apeldoorn is ontwikkeld en zich richt op ambulante hulp zonder indicatie zal vanaf 2014 worden uitgerold over de regiogemeenten waaronder Voorst. Het doel van CJG4kracht is om zo dichtbij mogelijk, in de directe omgeving van en vanuit regie met het gezin, hulp te bieden volgens het principe: zo licht als het kan, zo zwaar als het moet. We hopen daarmee het stijgende beroep op jeugdzorg in te kunnen dammen.

De uitvoering van het jongerenwerk heeft een belangrijke functie in de preventie van problemen met en bij jongeren. De organisatie Younger at Heart is hiermee actief in de gemeente. Vanaf eind 2013 wordt hard gewerkt aan het realiseren van een nieuwe lokatie voor het jongerenwerk.

2. Integrale jeugdgezondheidszorg

De werking van het CJG dient te worden gekoppeld aan een goede integrale jeugdgezondheidszorg. Een regionale bestuurlijke werkgroep vanuit de GGD-regio heeft hiertoe in 2012 voorstellen gepresenteerd welke moeten leiden tot besluitvorming over de integrale jeugdgezondheidszorg. Hierbij speelt de aansluiting op de transitie van de jeugdzorg een grote rol. In de periode 2013-2014 worden in regionaal verband enkele pilots uitgevoerd om te toetsen hoe we de integrale jeugdgezondheidszorg het beste kunnen organiseren, ofwel vanuit een geheel nieuwe organisatie ofwel vanuit samenwerkende bestaande organisaties.

3. Transitie jeugdzorg

De transitie van de jeugdzorg naar de gemeente zal vanaf 2015 plaatsvinden.

De nieuwe taken bieden de gemeenten in regionaal verband kansen om de keten jeugdzorg te verstevigen. Preventie en zorg kunnen worden gekoppeld. De gemeente kan als regisseur de

stijgende vraag naar gespecialiseerde zorg terugdringen door de hulp dichtbij, eerder en sneller in te zetten. Het CJG krijgt hierin een belangrijke rol omdat het als frontoffice gaat dienen voor jeugdzorg van de gemeente. Een nieuwe Jeugdwet waarborgt de gemeentelijke beleidsvrijheid. 2014 wordt benut om ons voor te bereiden op deze transitie. In de Kadernota over de 3 transities wordt hier nader op ingegaan.

4. Informatie-uitwisseling multiproblemsituaties

Een belangrijk onderwerp is de informatie-uitwisseling over multiproblemsituaties. Vanuit diverse vakgroepen en netwerken hebben we als gemeente te maken met probleemsituaties van burgers. In de huidige situatie wordt de bestaande informatie nog onvoldoende gekoppeld. We willen daarom nagaan op welke wijze dit ten behoeve van de burger beter kan worden georganiseerd. Informatie over diverse ICT-systemen zal, voorafgaand aan de transities, worden verzameld.

5. Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Doelen

Vrijwilligers en mantelzorgers dragen in belangrijke mate bij aan de zelfredzaamheid en participatie van anderen. Zij vormen het cement van de huidige maatschappij en dragen bij aan het vergroten van de onderlinge betrokkenheid en sociale samenhang in onze maatschappij. Los van de intrinsieke waarde die zij zelf bij hun inzet ervaren, geven vrijwilligers en mantelzorgers hét voorbeeld van 'actief burgerschap': Zij geven invulling aan de sociale omgeving die mensen nodig hebben om te kunnen blijven participeren in de samenleving.

De gemeente waardeert de inzet van mantelzorgers en vrijwilligers en onderkent het belang van informele zorg en vrijwilligerswerk. De gemeente wil actief burgerschap stimuleren onder andere vanuit het perspectief van wederkerigheid, waarbij bijvoorbeeld de inwoner die een beroep doet op (gemeentelijke) voorzieningen wordt aangesproken om naar vermogen bij te dragen aan de samenleving en zich in te zetten voor anderen.

Wat is ons beleid?

In het voorjaar van 2011 hebben we de notitie basisfuncties vrijwilligerswerk en mantelzorg vastgesteld. Hierin worden de basisfuncties, zoals door het ministerie van VWS geformuleerd, nader ingevuld voor de gemeente Voorst. Deze willen we in de komende jaren verder uitvoering aan geven. Bij de nog in te vullen bezuinigingen op het welzijnswerk zullen deze functies zoveel mogelijk moeten worden ontzien, gezien het belang ervan voor de uitvoering van de Wmo.

Voor de lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk is gekozen voor de volgende basisfuncties:

- vertalen maatschappelijke ontwikkelingen in beleid
- verbinden en makelen: het verbinden van verwachtingen van maatschappelijke organisaties en vraag en aanbod bij elkaar brengen
- versterken: het opbouwen van een lokale of regionale ondersteuningsinfrastructuur en deze onderhouden en het ondersteunen van vrijwilligerswerk.
- verbreiden: promoten en waarderen van vrijwilligerswerk.
- verankeren: opgedane kennis en ervaring borgen en vastleggen.

Voor de lokale ondersteuning van de mantelzorger is gekozen voor de volgende basisfuncties:

- informatie
- advies en begeleiding
- emotionele steun: individueel of groepsgewijs
- educatie: training en voorlichting
- praktische hulp: huishoudelijke hulp en welzijnsdiensten
- respijtzorg: info geven over voorzieningen die mantelzorg tijdelijk en volledig overnemen.
- financiële tegemoetkoming: informatie over fiscale compensatie, bijzondere bijstand, mantelzorgcompliment.
- materiële hulp: hulpmiddelen voor de mantelzorger: in woning, in vervoer, bij parkeren enz.

De staatsecretaris heeft aangekondigd de basisfuncties in de komende jaren te zullen aanpassen aan de hervorming van de langdurige zorg en ondersteuning.

Een volwaardig servicepunt vrijwilligers en een steunpunt mantelzorg ten dienste van vrijwilligers en mantelzorgers staan centraal in ons beleid. Netwerkvorming in de informele zorg moet bijdragen aan de uitwisseling van ideeën en realisering van projecten waarbij de gemeente vooral faciliteert. Monitoring van behoeftes van vrijwilligers en mantelzorgers kan bijdragen aan de beleidsvorming. In afspraken met onze contractpartners zullen deze zaken worden meegenomen.

6.Participatie in de samenleving

Doelen

Niet meer het aanbod van voorzieningen staat centraal in het oplossen van problemen voor onze kwetsbare inwoners, maar de vraag staat centraal. De vraag om te kunnen participeren.

Dit vraagt om een ander contact met de inwoner, meer gericht op een brede vraagverheldering op alle leefgebieden en minder op het aanbieden van (gemeentelijke) voorzieningen: dit doen we (sinds medio 2012) door middel van Het Gesprek.

De doelstelling van Het Gesprek is om met iedere individuele inwoner tot passende oplossingen te komen om te kunnen (blijven) participeren in de samenleving. Omdat er een grote diversiteit is in inwoners en situaties moet er sprake zijn van maatwerk. Vanuit de vraag moet worden gestuurd op een samenhangend resultaat dat de eigen kracht versterkt: het arrangement. "De overheid zorgt niet voor u maar helpt u voor uzelf te zorgen" is de bijpassende kreet.

Wat is ons beleid?

1.Informatie, advies en cliëntondersteuning

Wat betreft dit prestatieveld blijft het Wmo loket de centrale plek voor alle informatie. Deze onafhankelijke plek om informatie te verkrijgen is waardevol en blijft noodzakelijk. Vanuit het uitgangspunt dat de functies van het Wmo-loket (met partners) en het CJG met haar partners, in de toekomst steeds meer in elkaar zullen grijpen, is besloten om al deze functies onder één dak te huisvesten, een operatie die in 2013 is gerealiseerd. Dit gebeurt vanuit de achtergrond van organisaties die elkaar nodig hebben, waarbij korte lijnen van groot belang zijn, mede ten behoeve van de vraag van de burger.

2.Deelname maatschappelijk verkeer

Vanuit dit prestatieveld gezien dienen algemene voorzieningen breed toegankelijk te zijn. De gewenste kanteling van individuele naar algemene voorzieningen maakt het noodzakelijk om zowel bij de ontwikkeling als bij de uitvoering van het beleid rekening te houden met de verschillen tussen mensen en dan vooral tussen mensen zonder en met beperkingen. Dit is een brede, overkoepelende benadering voor het bereiken van de doelstellingen van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Het uitgangspunt is algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig. We zetten in op toegankelijkheid van openbare gebouwen en ruimten en van het openbaar vervoer. Samen met de Cliëntenraad Maatschappelijke Ondersteuning proberen we hier invulling aan te geven. Ook bestaande woningen kunnen opgeplust worden tot woningen die voor een grotere doelgroep geschikt zijn.

3.Verlenen van individuele voorzieningen

a.De Kanteling

Wat betreft dit prestatieveld staan we voor grote veranderingen. De gemeente heeft op grond van de huidige Wmo een compensatieplicht. De wet noemt hierbij vier onderdelen:

- een huishouden voeren;
- zich verplaatsen in en om de woning;
- zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
- medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan gaan.

Demografische ontwikkelingen maar ook financiële ontwikkelingen geven aanleiding om een kanteling in denken en doen te realiseren in de Wmo. Ook de decentralisatie van nieuwe taken naar de gemeente geeft aanleiding tot het hanteren van een andere werkwijze. Deze werkwijze noemen we de Kanteling, waarbij inclusief beleid, Het Gesprek, maatwerk en een samenhangend aanbod belangrijke elementen zijn. De gemeente heeft een resultaatverplichting, waarbij de ondersteuning gericht is op zelfredzaamheid en participatie. De Wmo is uitsluitend bedoeld om mogelijkheden te bieden als inwoners het probleem niet zelf of in de eigen omgeving op kunnen lossen. De te behalen resultaten zijn het uitgangspunt in plaats van het aanbieden van voorzieningen. In 2011 is dit voorbereid en in 2012 als werkwijze ingevoerd.

De nieuwe wet (Wmo) zal er inhoudelijk compleet anders uitzien en vraagt in 2014 om aanpassing van de verordening en de beleidsregels. De nieuwe wet wordt in 2015 van kracht.

b.Hulp bij het huishouden

Met de invoering van de Wmo is de gemeente verantwoordelijk voor het verstrekken van indicaties voor huishoudelijke hulp. Via aanbestedingen worden contracten gesloten met diverse leveranciers om zodoende ook de keuzevrijheid te garanderen. In 2012 is de bemiddeling van alfadiensten Europees aanbesteed. Sinds medio 2012 is het Europees aanbesteden niet meer noodzakelijk en wordt de huishoudelijke hulp bestuurlijk aanbesteed. Vanaf 1 maart 2013 zijn er drie mogelijkheden: zorg in natura, bemiddelde hulp en een persoonsgebonden budget. Doel van deze veranderingen is enerzijds meer keuzevrijheid maar anderzijds kostenreductie voor de gemeente. In de komende jaren zullen we de effecten hiervan monitoren.

Bezuinigingen op huishoudelijke hulp

Het kabinet versobert per 2015 de huishoudelijk hulp met 40%, waarbij alleen hulp overblijft voor hen 'die het echt nodig hebben en het niet uit eigen middelen kunnen betalen'. Uit cijfers van het CAK blijkt dat van de huidige cliënten meer dan driekwart al op het inkomensminimum zit. De doelgroep die het regeerakkoord aanduidt is dus veel groter dan de veronderstelde 25%. De ingreep zal daarom ook veel cliënten treffen die de hulp niet kunnen betalen en/ of niet in staat zijn hulp te organiseren. De vraag hoe de gemeente Voorst dit kan opvangen, zal in de kadernota over de transitie aan de orde komen.

4.Regioprojecten:

a.Basisinfrastructuur 'De Kanteling'

Doel van dit project is het bedenken van verschillende nieuwe vormen van ondersteuning en begeleiding en het lokaal creëren van voorzieningen en structuren om mensen die eerder AWBZ-ondersteuning ontvingen, tijdig te kunnen ondersteunen. Het gaat om het realiseren van een basisinfrastructuur die past bij de uitgangspunten van De Kanteling. Kernactiviteit is het ontwikkelen van een basisinfrastructuur met nieuwe vormen van ondersteuning en begeleiding en het creëren van lokale voorzieningen voor mensen die dat nodig hebben. De looptijd van dit project is tot 2016.

b.Cliëntondersteuning vanuit eigen kracht

Doel van dit project is dat gemeenten samen een plan van uitvoering van de Kanteling ontwikkelen en het vertalen in eigen huis en met partners van het gedachtegoed van de Kanteling naar een praktische werkwijze. Daardoor komen kwetsbare mensen beter in beeld en kunnen ze op de juiste manier worden ondersteund. Dit project loopt tot 2015.

5.Decentralisatie AWBZ-taken

a.Begeleiding

De decentralisatie van de individuele en groepsbegeleiding per 2015 is een zware opgave voor de komende jaren. Het gaat hierbij om circa 300 burgers met matige tot ernstige problemen, die op dit moment relatief dure AWBZ-zorg krijgen. De gemeente zal met minder middelen verantwoordelijk worden (wet wordt aangepast) voor de begeleiding van deze mensen in de samenleving. We zijn sinds 2012 al druk bezig om meer zicht te krijgen op de doelgroep die begeleiding ontvangt.

Samen met de regiogemeenten (zowel in Stedendriehoekverband als ruimer) zullen we ons richten op de vormgeving en uitvoering van deze nieuwe taken. In 2012 hebben we samen met de gemeente Deventer, Raalte en Olst-Wijhe een werkdocument "Meedoen op maat" (zie website) gemaakt, met input van veel instellingen en Wmo-raden, waarin de visievorming voor deze decentralisatie centraal staat. In 2013 en 2014 zal verdieping plaatsvinden, samen met betrokken organisaties, gericht op implementatie in 2015. Samen met de genoemde regiogemeenten zullen in ieder geval de volgende pilots in 2013 worden uitgevoerd:

1.Toetsing van keukentafelgesprekken en alternatieve oplossingen: Met de Parabool en MEE worden afspraken gemaakt om praktijkervaring op te doen. In geval van bijvoorbeeld herindicaties bij cliënten van de Parabool zal MEE eerst het keukentafelgesprek aangaan om naar compensatiemogelijkheden binnen de huidige Wmo te zoeken. Hierbij zal aansluiting met de 'Kanteling' van de Wmo worden gezocht.

2.Organisaties bevragen naar alternatieve oplossingen: Alle huidige bekende organisaties binnen de regio vragen om binnen de taakomschrijvingen van de huidige ambulante begeleiders taken te benoemen die wellicht ook door een ander dan de professional verricht kunnen worden.

3.Cliënten bevragen naar alternatieve oplossingen: Aan alle huidige bekende organisaties in de regio zal gevraagd worden om cliënten te benaderen die mee willen denken over de vraag hoe hun huidige begeleiding anders ingevuld kan worden. Dit zal dan gebeuren in de vorm van een focusgesprek.

Voor de bestaande AWBZ-cliënten die begeleiding ontvangen, zal 2015 gelden als overgangsjaar waarin zij hun rechten behouden, ondanks de korting op het gemeentelijk budget.

b.Afschaffing zorgzwaartepakketten

De zorgzwaartepakketten tot en met (waarschijnlijk) ZZP4 worden afgeschaft, waardoor die personen niet langer intramuraal hun zorg en ondersteuning zullen ontvangen, maar thuis. Hiermee wordt het scheiden van wonen en zorg in versneld tempo doorgevoerd. Op grond van de signalen uit de betreffende sectoren betwijfelt de VNG of de consequenties van deze maatregel wel goed zijn doordacht. Met name de enorme diversiteit aan cliënten en problematieken die achter het label 'ZZP4' schuilgaan, is volgens de VNG onderbelicht. Deze maatregel betekent voor gemeenten een aanzienlijke extra opgave, bovenop de decentralisaties. Dit omdat de cliënten die onder de ZZP- maatregel vallen grotendeels zullen moeten worden ondersteund vanuit gemeentelijke kaders, niet alleen op het terrein van de Wmo maar ook m.b.t. gezondheid, wonen, vrije tijd etc. Het regeerakkoord biedt hierover geen enkel aanknopingspunt, noch inhoudelijk, noch budgettair.

We zullen als gemeente de discussie hierover moeten volgen en in beeld proberen te brengen wat dit betekent voor de gemeente. In een woonzorgvisie zullen wij hier meer aandacht aan besteden.

6.Visievorming voor de drie decentralisaties

Vanuit het besef dat visievorming binnen het sociale domein met betrekking tot de drie decentralisaties niet alleen wenselijk maar ook onvermijdelijk is, zal hier in 2013-2014 invulling aan worden gegeven. Waarom is dit nodig? Eén perspectief op drie transities is allereerst belangrijk omdat de nieuwe taken van gemeenten gericht zijn op de ondersteuning en dienstverlening aan kwetsbare groepen: volwassenen en kinderen die zonder hulp niet zelfstandig in en om het huis kunnen functioneren, op de arbeidsmarkt kunnen participeren of kunnen meekomen op school.

Er zijn cliënten (met één of meer indicaties, regelingen of voorzieningen) die gebruikmaken van diverse vormen van ondersteuning of hulpverlening. Deze worden geleverd door meerdere aanbieders. Deze (vaak gesubsidieerde) instellingen zijn de uitvoerders van het gemeentelijk sociaal beleid op het gebied van zorg, welzijn, cultuur en onderwijs. Ook wooncorporaties vatten we hieronder.

Hier gaat het om professionele begeleiding en vaak complexe en/of langdurige ondersteuning aan kwetsbare groepen, de zogenoemde tweedelijns-ondersteuning. Hiervoor is een specialistisch aanbod van zorgaanbieders beschikbaar. In onze visie proberen zij zo veel mogelijk samen te werken om tot een integrale manier van ondersteuning te komen.

Wanneer de burger centraal staat, heeft de gemeente tot taak de implementatie van de drie wetgevingstrajecten naar de burger zo veel mogelijk via één frontoffice te ontsluiten (mogelijk met vooruitgeschoven posten of sociale teams) en dat de verschillende uitvoerpartners dat ook zouden moeten doen door er met elkaar voor te zorgen dat hun werkwijze van signalering, toeleiding tot interventie en nazorg daadwerkelijk op elkaar is afgestemd. De voorbereiding en realisatie van een integrale toegang zal in 2014 worden getest in een pilot. In de kadernota zal hierop nader worden ingegaan.

In de kadernota voor het sociale domein wordt tevens ingaan op de visie, de missie en uitgangspunten voor de vormgeving van de drie transities.

7.Preventie, zorg en opvang

Doelen

Het beleid op deze terreinen (prestatievelden maatschappelijke opvang, verslavingszorg, huiselijk geweld en geestelijke gezondheidszorg) ligt vast in het Regionaal Kompas Oost-Veluwe, dat door centrumgemeente Apeldoorn wordt opgesteld, in overleg met de buurgemeenten.

Als mensen met complexe problemen professionele zorg nodig hebben, moet er sprake zijn van samenhangende zorg waardoor zij zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren en kunnen deelnemen aan de samenleving.

Verschillende organisaties/professionals voeren activiteiten uit die bijdragen aan het realiseren van deze ambitie. Om deze activiteiten goed te kunnen afstemmen, is een ketenbenadering vereist.

De cliënt staat centraal in de keten. Organisaties werken niet meer vanuit hun eigen producten en diensten, maar vraaggericht vanuit de eigen kracht van de cliënt.

Wat is ons beleid?

1.Regionaal Kompas Oost-Veluwe

Het Regionaal Kompas Oost-Veluwe wordt zoals gezegd, door de centrumgemeente Apeldoorn opgesteld. De budgetten gaan ook naar de centrumgemeente. Het huidige Regionaal Kompas is onder invloed van de landelijke financiële ontwikkelingen wederom met een jaar verlengd. Duidelijk is al wel dat er zwaar bezuinigd dient te worden. Voor 2013 heeft dat nog geen gevolgen gehad maar wel voor de periode erna.

Een nieuw Regionaal Kompas moet nog worden ontwikkeld en zal dus als uitgangspunt hebben dat er veel meer vanuit de vraag moet worden gewerkt. De omslag moet geleidelijk ingevoerd worden, om de instellingen gelegenheid te geven om zich hierop aan te passen. Trajectfinanciering blijkt in de praktijk goed te werken. Instellingen kijken meer naar wat bereikt kan worden. Dit systeem kan gebruikt worden om gericht in te kopen, waarbij een afnemende afnamegarantie wordt overeengekomen.

2.Lokaal beleid Huiselijk geweld

Lokaal staat centraal de verdere ontwikkeling van het beleid voor huiselijk geweld (de lokale paragraaf). Eind 2012 is besloten het lokale meldpunt huiselijk geweld niet meer regionaal te organiseren, maar bij de Stichting Mens en Welzijn onder te brengen. Hiertoe is begin 2013 een nieuwe lokale coördinator aangetrokken die ook meer aandacht zal moeten schenken aan preventie. In de loop van 2013 is gebleken dat er met name bij professionals rond kind, gezin en oudere nog een professionaliseringslag te maken is rondom (h)erkenning van huiselijk geweld in probleem situaties. Het taboe is er nog steeds niet af. In 2014 zal ook hierop, naast de coördinatie van huisverboden en complexe casussen, de nadruk liggen. Het goed signaleren van huiselijk geweld blijft een belangrijk aandachtspunt.

De samenvoeging van het regionale Advies- & Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het regionale Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) krijgt per 1 januari 2015 zijn beslag.

3.Collectieve preventie

Met een activiteitenplan collectieve preventie (opgesteld in samenwerking met Dimence) willen we streven naar preventie van depressie en angst bij zowel kinderen en jongeren, als ouderen.

Wat betreft kinderen en jongeren richten we ons in 2013 op:

- Voorlichting en training van intermediairs
- Gastlessen in mentale gezondheid bij het Veluws College
- Workshops voor docenten van Veluws College en AOC Twello
- Cursus “ plezier op school” voor kinderen van groep 8
- E-mail service “ Grip op je dip”

Wat betreft de ouderen gaat het om het herkennen, signaleren van psychische problemen bij ouderen. Belangrijke thema's zijn depressie, eenzaamheid en dementie. In samenwerking met de St. Mens en Welzijn gaat het vooral om voorlichting van ouderen.

In de komende jaren zal moeten worden bekeken hoe deze preventie zo effectief mogelijk kan worden vorm gegeven.

4. Maatjesproject (ex) psychiatrische cliënten

We hebben gemerkt dat door de ontmanteling van de AWBZ steeds minder mensen gebruik kunnen maken van de specialistische zorg van de GGZ. Dit geeft meer en complexere problemen waardoor mensen minder zelfredzaam zijn. Specifiek hiervoor start in 2013 een maatjesproject van de St. Mens en Welzijn (in samenwerking met Sensire en Riwis) om mensen met chronisch psychische problemen of ernstige psychosociale problemen te helpen meer zelfredzaam te worden. Maatjes kunnen helpen om het isolement te doorbreken en de sociale contacten te herstellen.

5. Regioproject Ketensamenwerking multiprobleemhuishoudens

Doel van het project is de regionale en lokale netwerkstructuur te optimaliseren en tot vereenvoudiging te komen. Het gaat dan om het afstemmen van samenwerkingsketens voor o.a. maatschappelijke zorg, veiligheid, jeugd en huiselijk geweld.

Dit project loopt in de periode 2013-2014 en zal worden geëvalueerd

8. Communicatie, burgerparticipatie, monitoring en kwaliteitsborging

Communicatie

Ook op het terrein van de Wmo is communicatie van groot belang. Naast de gebruikelijke communicatie via krant en website zal specifieke en extra aandacht geschonken moeten worden aan het thema De Kanteling, één van de belangrijkste thema's voor de komende jaren. In 2012 is daartoe een speciale Wmo-krant (kosteloos voor gemeente) uitgebracht waarop veel reacties kwamen. In 2013 en ook daarna wordt een regionale campagne over de eigen krachtbenadering ontwikkeld.

In deze tijd van bezuinigingen zal vaker gebruik moeten worden gemaakt van alle denkbare bestaande kanalen. Dat betekent dat in alle overleggen met externe partijen en bijeenkomsten waarin de Wmo centraal staat, dit thema aan de orde moet komen. Voor berichtgeving kunnen ook sociale media worden benut. In subsidieafspraken met een aantal instellingen zullen we de kanteling als wijze van werken opnemen.

Burgerparticipatie

Elke beleidswijziging of beleidsontwikkeling met betrekking tot de Wmo komt tot stand in overleg met de Cliëntenraad Maatschappelijke Ontwikkeling. Wanneer de gemeente nieuwe taken krijgt binnen het sociale domein, zal (in overleg met) ook gekeken worden naar de samenstelling van de cliëntenraad.

Dit beleidsplan is ook besproken met diverse organisaties uit het veld.

Een brede betrokkenheid van organisaties en burgers moet leiden tot een evenwichtig beleid, uitgewerkt in een nieuw beleidsplan.

Monitoring

De Wmo gaat uit van een horizontale verantwoording naar burgers en gemeenteraad. Dit kan plaatsvinden:

- Via begroting en managementrapportages en jaarrekening wordt aan de gemeenteraad gerapporteerd hoe de plannen zijn aangepakt en wat de stand van zaken is. De nieuwe Wmo-paragraaf in de begroting geeft hier mede invulling aan en komt voort uit het in 2010 gehouden Rekenkameronderzoek.
- Daarnaast dient er een verticale verantwoording plaats te vinden via een benchmark (vergelijkend onderzoek), vóór 1 juli van ieder jaar, naar het ministerie van VWS.
- Elk jaar wordt op basis van een wettelijke verplichting de tevredenheid van burgers en/of klanten onderzocht. In 2011 is besloten om het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek (gericht op de ontvangers van individuele voorzieningen) af te wisselen met een belevingsonderzoek (gericht op de andere prestatievelden in de Wmo), zodat een meer evenwichtig beeld ontstaat over de uitvoering van de Wmo. Vanuit het ministerie is aangekondigd dat een nieuw *cliëntervaringsonderzoek* wordt ontwikkeld, hetgeen vanaf 2014 wordt geïmplementeerd. De nieuwe opzet van het cliëntervaringsonderzoek biedt de gemeente daarbij structureel inzicht in de ervaring van cliënten met de geboden ondersteuning en welk effect zij daarvan hebben ondervonden. Het effect met betrekking tot hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Dit onderzoek is betrouwbaarder dan het huidige klanttevredenheidsonderzoek omdat daarin wordt gevraagd naar een oordeel over de geboden diensten (met een cijfer).

Wanneer de gemeente een verdere uitbreiding van taken krijgt, kan ook de monitoring een andere invulling krijgen.

Kwaliteitsborging

Kwaliteitsborging is voor de gemeente Voorst samengevat:

- het vertalen van de visie in het samenwerken met ketenpartners en in overeenkomsten en contracten,
- een optelsom van een goede communicatie, burgerparticipatie en monitoring.

9.Financiën

De Wmo paragraaf (raming 2014) geeft de belangrijkste posten weer op het terrein van de Wmo.

De belangrijkste kostenposten zijn:

Lege alinea	Raming 2014	Raming 2013 (incl wijzigingen)	Werkelijk 2012
Huishoudelijke verzorging	2.968.433	2.857.701	2.812.495
<i>Dit is exclusief de baten (eigen bijdragen)*</i>	-500.000	-500.000	-501.546
Algemene kosten Wmo	73.771	72.146	65.841
Maatschappelijke ondersteuning door:	1.811.725	1.786.571	1.505.575
Algemeen maatschappelijk werk	250.345	249.777	241.626
Mantelzorgbeleid	62.694	61.450	56.452
Schuldhelpverlening	86.593	83.890	62.721
Vrijwilligersbeleid	86.449	82.924	111.142
Jeugd- en jongerenwerk (en overig welzijnswerk)	502.968	376.849	384.568
Volksgezondheid algemeen	0	10.000	4.483
Jeugdgezondheidszorg (incl. CJG)	541.710	629.059	326.926
Lokaal onderwijsbeleid	280.966	292.622	317.658
Voorzieningen voor gehandicapten	893.141	1.043.136	856.824
Regiotaxi	327.137	350.582	494.997
<i>Dit is exclusief de baten (rijkssuppletie)*</i>	-76.000	-78.000	-193.123
Voorzieningen voor ouderen (incl. CMO)	223.163	278.446	310.453
Totaal	6.297.370	6.388.582	6.046.185

Extra toevoeging is het budget voor buurtsportcoaches van € 90.360,-- (2014).

De doorkijk naar 2015, het jaar van de transitie, is nog niet te maken. In de septembercirculaire zou dit bekend worden, maar dit is doorgeschoven in de tijd.

In de kadernota over de transitie zal hier uitgebreid op worden ingegaan, aangezien deze nota de jaren 2013 en 2014 betreft, waarin er nog geen grote financiële wijzigingen aan de orde zijn.

10. Samenvatting en monitoring

De 9 prestatievelden binnen de Wmo benaderen we als 5 domeinen:

1. Leefbaarheid en sociale cohesie
2. Opvoeden en opgroeien
3. Vrijwilligerswerk en mantelzorg
4. Participeren in de samenleving
5. Preventie, zorg en opvang.

Hieronder hebben we geprobeerd per maatregel aan te geven wat we gaan doen en wanneer we tevreden zijn. Dit is niet absoluut en ook niet altijd hard aan te geven omdat er nog veel verandert in de komende jaren, maar het geeft wel de richting aan.

1. Leefbaarheid en sociale cohesie Maatregelen	Wanneer zijn wij tevreden, hoe monitoren wij?
Stimuleren van projecten die de sociale cohesie bevorderen zoals De Ontmoeting, dorpscontactpersoon en buurtsportcoaches.	Het realiseren van de aanstelling van een aantal dorpscontactpersonen en buurtsportcoaches. Wij houden de regie door regelmatig met hen af te stemmen. 1 indicator is het belevingsonderzoek (of ander klanttevredenheidsonderzoek) dat we om het jaar uitvoeren
2. Opvoeden en opgroeien Maatregelen	
1. Koppeling CJG – zorgnetwerken en Wmo loket	Wanneer een intensieve en optimale samenwerking is gerealiseerd tussen de diverse ketenpartners. In 2014 wordt de integrale toegang in een pilot, als voorbereiding op de transitie, getest en geëvalueerd
2. Uitrollen van het project “Cjg4kracht” in de gemeente Voorst.	In 2014 uitvoeren en evalueren.
3. Vormgeven van een integrale jeugdgezondheidszorg, eerst uitvoering van pilots.	Op basis van de uitvoering van de pilots keuzes maken voor iJGZ in 2015.
4. Voorbereiding op de transitie van de jeugdzorg: kaderstelling 2014	Voorjaar 2014 vaststellen kadernota sociaal domein
5. Informatie-uitwisseling bij multiproblemsituaties effectiever organiseren.	In 2014 keuze maken voor doelmatig systeem ter ondersteuning van informatie-uitwisseling
3. Vrijwilligerswerk en mantelzorg Maatregelen	
Notitie basisfuncties verdere uitwerken <ul style="list-style-type: none"> • Streven naar een volwaardig Vrijwilligerspunt en een Steunpunt Mantelzorg functioneren in de gemeente. • Zicht hebben op de behoeftes van vrijwilligers en mantelzorgers • Zorgen dat organisaties van vrijwilligers en mantelzorgers elkaar weten te vinden 	In overleg met welzijnsstichting hieraan werken binnen financiële mogelijkheden. Via kwartaalrapportages van stichting hierover terugkoppelen aan gemeente. (monitoren) Nieuwe plannen staatssecretaris verwerken in gemeentelijk beleid.
4. Participeren in de samenleving Maatregelen	
1. Informatie, advies en cliëntondersteuning	Realisatie eind 2013 (muv Sensire) en

verder vormgeven. Wanneer CJG en Wmo loket in het Kulturhus gehuisvest zijn, met als doel een meerwaarde in onderlinge samenwerking, een proces dat we zullen stimuleren	monitoring samenwerking
2.De deelname aan het maatschappelijk verkeer (toegankelijkheid) blijft een belangrijk aandachtspunt. Wanneer, samen met de Cliëntenraad Maatschappelijke Ondersteuning knelpunten in de toegankelijkheid in brede zin worden gesignaleerd en opgelost.	Continu op agenda van CMO
3.Verlenen van individuele voorzieningen a.De Kanteling verder implementeren b.Hulp bij het huishouden (HH) afbouwen per 2015	a.Toetsing effect Kanteling b.Voorjaar 2014 vaststellen kadernota sociaal domein
4.Regioprojecten over de kanteling en de cliëntondersteuning dienen bruikbare handvatten te geven voor de uitvoering in de gemeente Voorst.	Looptijd tot 2015-2016. daarna evalueren
5.Visievorming voor de 3 transities en uitwerking daarvan plan voor de transitie van begeleiding (2014)	Start in voorjaar 2014 met de kadernota sociaal domein.

5.Preventie, zorg en opvang Maatregelen	
1.Regionaal Kompas: vernieuwing hiervan binnen de kaders van beschikbare budgetten.	In overleg met Kompasgemeenten volgen en monitoren.
2.Lokaal beleid Huiselijk Geweld uitvoeren met aandacht voor signalering. Op regionale schaal worden AMK en SHG samengevoegd.	Monitoren van afspraken met de St. Mens en Welzijn waar de lokale coördinator is ondergebracht.
3.Collectieve preventie: gerichte voorlichting voor kwetsbare doelgroepen over depressie, angsten enz.	Monitoring deelname en behoefte
4.Maatjesproject waarbij (ex) GGZ-cliënten gekoppeld worden aan maatjes met als doel weer zelfredzaam te worden, hetgeen we zullen monitoren.	Toetsing op behoefte en effect
5.Regioproject ten behoeve van de lokale ketensamenwerking om multiproblemsituaties in goede banen te leiden.	Dit project loopt in de periode 2013-2014 en zal worden geëvalueerd

Bijlage

STAND VAN ZAKEN Wmo-beleidsplan 2008-2012

Inleiding

Voor de zomer van 2008 is het beleidsplan Wmo vastgesteld en in het najaar van 2008 is een nadere verdieping van de doelen vastgesteld.

De meeste punten zijn in ontwikkeling of gerealiseerd.

Prestatieveld 1

Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Leefbaarheid ruimtelijk	Ruimtelijke toekomstvisie – dorpsvisies per kern	2008 e.v. Deels uitgevoerd of bijgesteld
Eerstelijnsvoorzieningen	Meedenken en faciliteren bij initiatieven zoals gezondheidscentrum	Continu
Onderzoeken van mobiel Wmo-loket	Gemotiveerde afweging tav mobiel Wmo-loket	2008-2009 Na besluitvorming niet uitgevoerd
Beleid dorpshuizen en verenigingen	Duidelijk en gewijzigd subsidiebeleid	Continu

Prestatieveld 2

Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Publiciteit bestaande voorzieningen 0-4 jr. Digitale sociale kaart	Evaluatie informatieboekje 0-4 jaar	2008-2009
Jongerenwerk	Ontwikkelen digitale sociale kaart	2008-2011 In bezuinigingen gesneuveld continu
Coördinatie van zorg	Actief op doelgroep toegesneden jongerenwerk	2008 e.v. Afspraken zijn gemaakt
Centrum Jeugd en Gezin	Uniforme en eenduidige afspraken met ketenpartners over coördinatie van zorg	2008-2009
EKD en Verwijsindex	Beleidsvisie over realisering van een CJG	Startnotitie najaar 2009
Gegevens verzameling	Voorbereiding door GGD en regio van invoering van EKD / VI	2008-2011 Gerealiseerd
	Informatie van GGD, Emovo, jeugdmonitor, zorgnetwerk, schoolverzuim/vroegtijdig schoolverlaten en Halt ten behoeve van dit prestatieveld	continu

Prestatieveld 3

Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Onafhankelijk Wmo-loket	Gecertificeerd Wmo-loket (keurmerk)	2008-2009 In bezuinigingen gesneuveld
Sociale kaart	Wmo-brede sociale kaart voor intermediairs en burgers	2008-2010 In bezuinigingen gesneuveld

Prestatieveld 4

Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Uitvoering vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid	Vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid onder 1 regie bij M&W	2009-2010 Start 2010
Steunpunt mantelzorg en lokaal mantelzorg beleid	Regie gemeente vertalen door alle initiatieven in notitie op te nemen.	Notitie 2011 vastgesteld (zie website)
Dataverzameling van dit prestatieveld	Inbedding mantelzorg	2008-2009 Is uitgevoerd
CVTM-gelden en VTA-gelden	In regionale structuur en ontwikkeling van een regionaal activiteitenplan	2008-2009 Is uitgevoerd
Vormgeven respijtzorg	Zicht op doelgroep vrijwilligers en mz (aantallen, aantal aanvragen enz)	Continu Is uitgevoerd
Buddyzorg	Invzetten van deze voormalige AWBZ-gelden voor vwb en mzb	2008 e.v. In ontwikkeling
	Aanbod respijtzorg	2008 Is uitgevoerd
	Positie Buddyzorg nader bepalen (besluitvorming over subsidie)	2008 Is uitgevoerd

Mij. stages	Vormgeving makelaarsfunctie mij. stages bij welzijnsinstelling	2008 e.v. Is uitgevoerd
Mantelzorgimpuls	Invulling (eenmalige) gelden mantelzorgimpuls door opsporen, bezoeken, informeren en waarderen mantelzorgers + experimenteren met aanbod respijtzorg (mz-weekend)	2008 e.v. Grotendeels uitgevoerd
Prestatieveld 5		
Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Op Wmo ingerichte welzijnsstichting	Subsidieovereenkomst op nieuwe situatie aanpassen	2009 e.v. Uitvoeringsovereenkomst 2010 vernieuwd en per 2013 beleidsgestuurde contractfinanciering
Toegankelijkheid openbare ruimten en voorzieningen	Initiatieven vanuit bevolking positief benaderen en hier ook samen met de Cliëntenraad naar kijken Toegankelijkheid van openbaar vervoer en wonen (aanpasbaar bouwen en woonzorgzones) bevorderen.	Continu Projecten samen met cliëntenraad uitgevoerd en in uitvoering
Afstemming wonen-welzijn-zorg	Actief overleg, Wmo-overleg met woningstichting, welzijnsinstelling en zorgorganisaties	2008 e.v. In kader van nieuwe woonvisie opstarten, niet vast maar adhoc
Prestatieveld 6		
Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Regels om individuele voorzieningen aan te vragen regelmatig evalueren	In werkoverleggen met klantmanagers zorg en Wmo-loket bespreken evenals in Cliëntenraad (CMO) aan de orde stellen en zonodig aanpassen.	Continu
Adviesaanvragen CIZ	Door aanpassing eigen formatie het aantal adviesaanvragen terugbrengen naar 25% van totaal	2008-2009 Gerealiseerd, 1^e kwartaal 2009 < 10%
Ondersteunende begeleiding (OB)	Overgang van AWBZ naar Wmo, beleid ontwikkelen ten aanzien van doelgroep in deze gemeente	2009 Beleid vanaf 2012 in ontwikkeling
Contract hulpmiddelen	Aanbesteding hulpmiddelen	2009 Afgerond
Volledig Pakket Thuis	Gevolgen invoering VPT bezien	2008-2009 Uitgevoerd
Toekomst huishoudelijke verzorging	Besluitvorming over aanbesteding HV agv wetwijziging	2008 Uitgevoerd
Prestatieveld 7-8-9		
Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Regionaal Kompas Oost-Veluwe	Ambtelijk en bestuurlijk overleg over totstandkoming en uitvoering van het Regionaal Kompas	2008-2011 Gerealiseerd
Huiselijk geweld	Aandacht voor huiselijk geweld door voorlichting, evaluatie front-office in Apeldoorn (ASHG) en ontwikkeling van een lokale back-office	2008-2010 Gerealiseerd
Inzicht in aantallen	Dataverzameling specifiek voor deze prestatievelden	continu
Collectieve preventie GGZ	Aansluiten van preventie GGZ aan lokale organisaties en initiatieven door dit in voorwaarden van subsidiëring op te nemen.	2008 e.v. Gerealiseerd
Communicatie, burgerparticipatie en monitoring		
Onderwerp	Acties en (meetbare) resultaten	Periode van uitvoering
Communicatie	Uitgebreide actuele informatie van raad, burgers en doelgroepen door folders artikelen en website	Continu Gerealiseerd, nieuwe website loket + folders
Burgerparticipatie	Bestaande Cliëntenraad Sociale Zorg in komende jaren omvormen tot adviesraad (CMO) voor Wmo, WWB en WSW.	2008-2011 Is uitgevoerd
Monitoring	Benchmark, klanttevredenheidsonderzoek plus stand van zaken aan raad voorleggen	Jaarlijks Gebeurt eens per jaar